

Ulko- ja turvallisuuspolitiikka

Suomi vahvistaa asemaansa heikentyneessä turvallisuustilanteessa

Ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteena on vahvistaa Suomen kansainvälistä asemaa, turvata maamme itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus sekä parantaa suomalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia. Suomi edistää keskinäisriippuvuuksien maailmassa kansainvälistä vakautta, rauhaa, demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja tasa-arvoa.

Hallitus ottaa huomioon, että erityisesti Ukrainan kriisin seurauksena Euroopan ja Itämeren alueen turvallisuustilanne on heikentynyt. Suomi harjoittaa aktiivista ulkopoliittista, vahvistaa maamme puolustuskykyä ja tiivistää kansainvälistä turvallisuus- ja puolustuspoliittista yhteistyötä.

Pohjoismaat, Euroopan unioni myös turvallisuusyhteisönä, Nato-kumppanuus, ETYJ ja YK muodostavat Suomen kansainvälisen yhteistyön puitteet. Tämän lisäksi Suomi ylläpitää hyviä kahdenvälisiä suhteita muihin valtioihin. Hallitus edistää Pohjolan ja Itämeren alueen turvallisuuspoliittista vakautta sekä vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä. Puolustusyhteistyötä Ruotsin kanssa syvennetään. Viro ja muut Baltian maat ovat Suomelle tärkeitä kumppaneita sekä EU:ssa että kahdenvälisesti.

Suomi on aktiivinen arktisen alueen hyödyntämisessä ja yhteistyössä. Kaikessa toiminnassa arktisella alueella otetaan huomioon kestävä kehityksen reunaehdot.

Venäjän ja EU:n keskinäissuhteiden ja yhteistyön paraneminen vahvistaisi koko Euroopan turvallisuutta ja taloutta. Tämän yhteistyön tulee perustua kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisten sitoumusten kunnioittamiseen.

Venäjä on Suomen merkittävä naapuri. Suomi noudattaa Euroopan unionin yhteisiä Venäjä-linjauksia ylläpitäen myös monipuolisia kahdenvälisiä suhteita.

Hallitus vahvistaa laaja-alaista transatlanttista yhteistyötä sekä kahdenvälisesti että EU:n kautta.

Suomi ylläpitää kansallisen liikkumavaransa ulko- ja turvallisuuspoliittisissa ratkaisuisaan.

Suomi on sotilasliittoon kuulumaton maa, joka toteuttaa käytännönläheistä kumppanuutta Naton kanssa ja ylläpitää mahdollisuutta hakea Nato-jäsenyyttä.

Hallitus laatii ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon, jonka valmistelun yhteydessä arvioidaan mahdollisen Nato-jäsenyyden vaikutukset Suomelle. Sen lisäksi laaditaan puolustuselonteko, jossa määritellään puolustuspoliittiset linjat puolustuskyvyn ylläpidolle, kehittämiselle ja käytölle.

Suomen puolustus perustuu yleiselle asevelvollisuudelle ja koko maan puolustamiselle. Puolustuksen uskottavuudesta huolehditaan kaikissa olosuhteissa. Suomi ylläpitää laaja-alaisesti keskeisiin sotilaallisiin suorituskykyihin liittyvää kansallista teknologista osaamista sekä riittävää huoltovarmuutta ja puolustusteollisuutta. Hallitus korottaa puolustusmäärärahoja parlamentaarisen selvitysryhmän raportin (*Puolustuksen pitkän aikavälin haasteet, 2014*) esityksen mukaisesti. Hallitus päättää merivoimien taistelualuskaluston suorituskyvyn korvaamisesta ja käynnistää Hornet-kaluston suorituskyvyn korvaamisen.

Hallitus varmistaa kertausharjoitusten riittävän määrän. Lisäksi vapaaehtoisten harjoitusten ja reservin omaehtoisen koulutuksen edellytykset turvataan.

Hallitus tarkentaa puolustusyhteistyötä ja kansainvälistä apua koskevaa lainsäädäntöä vastaamaan kansainvälisen yhteistyön tarpeita.

Kasvavat riskit ja uudet uhat edellyttävät koko yhteiskunnalta uudenlaista valmiutta ja varautumista. Hallitus vahvistaa kokonaisturvallisuusajattelua kansallisesti, EU:ssa ja kansainvälisessä yhteistyössä. Tämä koskee erityisesti uusien ja laaja-alaisten uhkien kuten hybridi-vaikuttamisen, kyberhyökkäysten ja terrorismin torjuntaa. Hallitus vahvistaa ulkoisen turvallisuuden sisäisiä edellytyksiä. Hallitus esittää säädösperustaa ulkomaantiedustelulle ja tietoliikennetiedustelulle sekä tarkentaa kokonaisturvallisuuden kannalta merkittävien maa-alueiden ja kiinteistöjen hankintaan sekä kaksoiskansalaisuuteen liittyvää lainsäädäntöä. Niiden valmistelun yhteydessä kiinnitetään huomiota perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiseen.

Suomi jatkaa aktiivista osallistumistaan kansainväliseen kriisinhallintaan. Hallitus korostaa sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan sekä kehitysyhteistyön, humanitaarisen avun ja rauhanvälityksen yhteensovittamista.

Suomi kantaa globaalia vastuuta ja vahvistaa turvallisuuttaan edistämällä kansainvälisessä yhteistyössä kestäväää kehitystä, rauhan rakentamista sekä naisten ja tyttöjen asemaa muun muassa YK:n päätöslauselman 1325 mukaisesti. Hallitus korostaa kaikessa yhteistyössä ihmisoikeuksia, demokratiaa ja hyvää hallintoa. Hallitus kiinnittää kansainvälisessä toiminnassaan erityistä huomiota ihmiskunnan suurten uhkien, kuten ilmastonmuutoksen, köyhyyden sekä ruoka-, vesi- ja energiapulan torjuntaan.

Hallitus lisää Suomen kehityspolitiikassa kehitysmaiden oman yritystoiminnan ja veropohjien vahvistamisen painoarvoa. Hallitus parantaa kehitysyhteistyön tuloksellisuutta, vaikuttavuutta ja mitattavuutta. Pidemmän aikavälin tavoitteena on kehitysrahoituksen nostaminen YK:n tavoitteiden mukaiseen 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta, vaikka kehitysrahoitukseen kohdistuu hallituskaudella säästöjä.

Hallitus huolehtii taloudellisten ulkosuhteiden kehittamisestä sekä edistää kansainvälisessä yhteistyössä sääntöihin ja avoimuuteen perustuvaa vapaakauppaa ja maailmantaloutta. WTO:n toimivuuden vahvistaminen sekä vapaakaupan kehittäminen EU:n transatlanttisten ja aasialaisten kumppaneiden kanssa ovat tärkeimpiä tavoitteita. Taloudellisissa ulkosuhteissa korostetaan vienninedistämistä, etenkin pienten ja keskisuurten yritysten kansainvälistymistä sekä investointien saamista Suomeen muun muassa kehittämällä Team Finlandin palveluita.

Ulkoasiainhallinnon voimavaroja painotetaan niihin maihin, joiden poliittinen ja taloudellinen merkitys Suomen kannalta kasvaa. Oma edustustoverkko on Suomelle tärkeä.